YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
14 päivänä maaliskuuta 2002 *

Asiassa C-132/99,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään M. A. Fierstra ja J. van Bakel,

kantajana,

jota tukee

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään M. López-Monís Gallego, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja C. van der Hauwaert, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1995 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 3 päivänä helmikuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/187/EY (EYVL L 61, s. 37) kumoamista siltä osin kuin siinä säädetään Alankomaiden kuningaskunnan hampuntuotannon tukien osalta ilmoittamiin menoihin tehtävästä 50 prosentin korjauksesta, joka vastaa 117 277 Alankomaiden guldenia (NLG),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit D. A. O. Edward, A. La Pergola, M. Wathelet ja C. W. A. Timmermans,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.11.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Alankomaiden kuningaskunta on yhteisöjen tuomioistuimeen 17.4.1999 jättämällään kannekirjelmällä vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan ensimmäinen kohta) nojalla Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta varainhoitovuonna 1995 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 3 päivänä helmikuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/187/EY (EYVL L 61, s. 37; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista siltä osin kuin siltä osin kuin siinä säädetään Alankomaiden kuningaskunnan hampuntuotannon tukien osalta ilmoittamiin menoihin tehtävästä 50 prosentin korjauksesta, joka vastaa 117 277 NLG:a.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti hyväksyi 26.1.2000 antamallaan määräyksellä Espanjan kuningaskunnan väliintulohakemuksen, jossa tämä pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen Alankomaiden kuningaskunnan vaatimuksia.

Sovellettavat oikeussäännöt

3 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13) määritetään ne jäsenvaltioiden menot, jotka rahoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta, sekä edellytykset, joiden täyttyessä rahoitus voidaan myöntää. Asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot toteuttavat kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti toimenpiteet, jotka ovat tarpeen:

— rahastosta rahoitettavien toimien tosiasialliseksi toteuttamiseksi ja niiden asianmukaisuuden varmistamiseksi,

— sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ja niihin kohdistuvien seuraamusten toteuttamiseksi,

— sellaisten summien takaisinperimiseksi, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien seurauksena.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tieto näiden päämäärien saavuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ja erityisesti selvitykset hallinnollisten ja oikeudellisiin käsittelyihin liittyvien menettelyjen tilasta."

4 Asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Neuvoteltuaan 11 artiklassa tarkoitetun rahastokomitean kanssa komissio

a) päättää:

— kunkin vuoden alussa 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen perusteella yksiköille ja toimielimille myönnettävästä ennakosta, joka on enintään yhtä suuri kuin kolmannes talousarvioon otetuista määrärahoista,

— vuoden aikana täydentävistä maksuista, jotka on tarkoitettu kattamaan menot, jotka yksiköiden tai toimielimien on maksettava;

b) tarkastaa ja hyväksyy yksiköiden ja toimielimien tilit ennen seuraavan vuoden loppua 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen perusteella."

5 Yhteistä markkinajärjestelyä hamppualalla säännellään pellava- ja hamppualan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä kesäkuuta 1970 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1308/70 (EYVL L 146, s. 1), jonka 4 artiklassa säädetään, että yhteisössä tuotetulle pellavalle ja hampulle otetaan käyttöön tuki. Tuen määrä vahvistetaan kylvetylle ja korjatulle pinta-alalle hehtaarikohtaisesti.

6 Kuitupellavan ja hampun tukea koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä huhtikuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1164/89 (EYVL L 121, s. 4) 4 artiklassa säädettiin alun perin seuraavaa:

"Tuki myönnetään ainoastaan viljelyaloille:

a) jotka on kokonaan kylvetty ja korjattu ja joilla on tehty tavanomaiset viljelyyn liittyvät työt;

b) joista on tehty kylvettyjen alojen ilmoitus 5 artiklan säännösten mukaisesti."

7 Asetuksen N:o 1164/89 muuttamisesta 27.6.1994 annetulla komission asetuksella N:o 1469/94 (EYVL L 159, s. 12), joka tuli voimaan 5.7.1994, lisättiin asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohtaan seuraava teksti:

Ranskankielinen versio:

"Pour être considérées comme récoltées, les superficies ont dû subir une opération:

— effectuée après la formation des graines,

— visant à mettre fin au cycle végétatif de la plante

et

— effectuée dans le but de valoriser la tige le cas échéant sans les graines.

La valorisation visée au troisième tiret est considérée comme ayant été recherchée si la plante a été arrachée ou si elle a été fauchée par une barre de coupe se trouvant à un maximum de dix centimètres du sol pour le lin et vingt centimètres pour le chanvre.

— — "

Hollanninkielinen versio:

"Het vlas op een bepaalde oppervlakte wordt als geoogst beschouwd wanneer op die oppervlakte een bewerking is geschied die:

— na de zaadvorming is uitgevoerd,

— op beëindiging van de groeicyclus van de plant was gericht,

en

— ten doel had te bereiken dat de bruikbaarheid van de vlasstengel, in voorkomend geval zonder het zaad, wordt vergroot.

De in het derde streepje bedoelde voorwaarde wordt geacht te zijn vervuld indien de plant uit de grond is getrokken of is gemaaid met een voor vlas op maximaal 10 cm en voor hennep op maximaal 20 cm boven de grond afgestelde maaibalk.

— — "

8 Asetuksen N:o 1164/89 muuttamisesta 14.3.1996 annetulla komission asetuksella N:o 466/96 (EYVL L 65, s. 6), joka tuli voimaan 22.3.1996, lisättiin 4 artiklan a alakohdan kolmannen luetelmakohdan jälkeen seuraava teksti:

"Ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu siementen muodostuminen katsotaan päättyneeksi, jos lopulliseen muotoonsa ja kokoonsa kehittyneiden hampunsiementen tai pellavansiementen siemenkotien määrä ylittää muiden hampunsiementen tai pellavansiementen siemenkotien määrän".

Tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskeva menettely

9 EMOTR:n virkamiehet tekivät Alankomaissa syyskuussa 1995 tarkastuskäynnin voidakseen varmistaa, että pellava- ja hamppualaa koskevaan yhteisön tukijärjestelmään sovellettavia säännöksiä noudatetaan. He katsoivat, että Alanko-

maissa kylvetyille hampunviljelyaloille ei voitu myöntää tukea, koska sato oli asetuksen N:o 1164/89, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1469/94 (jäljempänä muutettu asetus N:o 1164/89), 4 artiklan a alakohdan vastaisesti korjattu ennen siementen muodostumista. Sato oli korjattu kukinnan aikana tai välittömästi sen päätyttyä, jolloin siemenet olivat vielä maitomaisessa vaiheessa. Voimassa olevassa lainsäädännössä vahvistettuja edellytyksiä oli kuitenkin noudatettava hyvin tarkasti ottaen huomioon sen vaaran, että hamppua käytettäisiin sääntöjenvastaisesti huumeiden tuotantoon. Lisäksi EMOTR:n virkamiehet totesivat, että Alankomaiden viranomaiset olivat laiminlyöneet velvollisuutensa valvoa hampunsiementen tuontia kolmansista maista.

10 Tämän jälkeen järjestettiin Alankomaiden hallituksen ja komission välinen sovittelukokous. Alankomaiden hallitus ei kiistänyt sitä, että hamppusato oli korjattu ennen kuin siemenet olivat täydellisesti muodostuneet eli kun ne olivat vielä maitomaisessa vaiheessa. Se kuitenkin väitti, että koska kyseisen hampunviljelyn tarkoituksena oli ainoastaan kuitujen tuotanto ja koska kuitujen laatu on parhain silloin, kun kasvin kukinta ei vielä ole päättynyt, kasvien korjaaminen on taloudellisesti edullisinta silloin, kun ne eivät vielä ole täysin kypsyneet.

11 Koska tämä selitys ei tyydyttänyt komissiota, se ilmoitti Alankomaiden hallitukselle 29.10.1997 päivätyllä kirjeellä, että se aikoi soveltaa 50 prosentin kiinteämääräistä korjausta budjettikohdassa 1402 (hamppu) vuonna 1995 ilmoitettuihin menoihin sillä perusteella, että hamppusato oli korjattu ennen siementen muodostumista.

12 Alankomaiden kuningaskunta esitti myöhemmin muodollisen sovittelupyynnön. Sovitteluelin totesi 15.5.1998 päivätyssä kertomuksessaan, ettei se ole kyennyt saamaan varmuudella selville, onko olemassa kaikkien asiantuntijoiden yhteisesti hyväksymää määritelmää "muodostuneen" siemenen käsitteestä.

13 Komissio antoi 12.1.1999 yhteenvetokertomuksen EMOTR:n tukiosaston varainhoitovuoden 1995 tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä tehtyjen tarkastusten tuloksista (jäljempänä yhteenvetokertomus). Komissio toisti yhteenvetokertomuksessa näkökantansa siitä, että Alankomaissa kylvetyille hampun viljelyaloille ei voitu myöntää tukea. Komissio päätti tehdä ilmoitettuihin menoihin 50 prosentin korjauksen ottaen huomioon, että myönnettävä tuki koostuu tavallisesti kahdesta osatekijästä eli kuitujen tuotannosta ja siementen tuotannosta, että kaikki asianomaiset viljelyalat oli korjattu liian aikaisin ja että siementen muodostuminen katsotaan päättyneeksi, kun 50 prosenttia niistä on kypsynyt.

Ensimmäinen kanneperuste: asetuksen N:o 1308/70 rikkominen

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa: asetuksen N:o 1308/70 virheellinen tulkinta

14 Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisessä osassa Alankomaiden hallitus väittää Espanjan hallituksen tukemana, että komissio on tulkinnut virheellisesti asetusta N:o 1308/70, kun se on katsonut, että 50 prosentin korjausta voidaan pitää perusteltuna, koska hampunviljelylle myönnettävä tuki koostuu kahdesta osatekijästä eli kuitujen tuotannosta ja siementen tuotannosta. Kyseisessä asetuksessa ei kuitenkaan velvoiteta korjaamaan saman kasvin kuituja ja siemeniä, eikä siinä ole mitään erillistä viittausta hampunsiementen tuotantoon. Komissio on siis asettanut edellytyksen, josta ei säädetä kyseisessä asetuksessa ja joka on siten yhteisön oikeuden vastainen.

15 Komissio vastaa, että Alankomaiden hallitus sekoittaa keskenään tuen myöntämisedellytykset ja sovellettavan rahamääräisen seuraamuksen määrittämisen

siinä tapauksessa, että näitä edellytyksiä ei täytetä. Komissio olisi nimittäin voinut hylätä menot kokonaisuudessaan. Koska tietynlaista kuitujen tuotantoa oli kiistatta olemassa, komissio oli sen sijaan pyrkinyt käyttämään perustetta, jonka nojalla sanktiota voitiin pienentää, ja päätti siten soveltaa 50 prosentin korjausta. Tässä vähennyksessä ei kuitenkaan ollut kysymys asetuksen N:o 1308/70 soveltamisesta tai tulkinnasta.

16 Tältä osin on riittävää todeta, että komissio ei ole väittänyt riidanalaisessa päätöksessä tai yhteenvetokertomuksessa, että kyseisessä asetuksessa edellytettäisiin saman kasvin kuitujen ja siementen korjaamista. Komissio on katsonut, että se voisi soveltaa ilmoitettuihin menoihin 100 prosentin korjausta, mutta koska tällainen rangaistus olisi liian ankara, se on pyrkinyt käyttämään perustetta, jonka nojalla korjausta voitiin sovitella. Alankomaiden hallituksen väite on siis perusteeton.

17 Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa: asetuksen N:o 1308/70 8 artiklan rikkominen

18 Ensimmäisen kanneperusteen toisessa osassa Alankomaiden hallitus väittää, että komissio on ollut väärässä todetessaan yhteenvetokertomuksessa, että kolmansista maista peräisin olevien hampunsiementen tuontia Alankomaihin ei ole valvottu asetuksen N:o 1308/70 säännösten mukaisesti. Kyseiset tarkastukset on nimittäin aina suoritettu sääntöjenmukaisesti.

19 Komissio väittää tältä osin, että yhteenvetokertomuksessa todettu valvonnan riittämättömyys ei ole missään tapauksessa vaikuttanut riidanalaiseen päätökseen. Komissio ei ole liittänyt siihen mitään taloudellisia seuraamuksia eikä olisi voinutkaan, sillä kyse ei ole hampuntuotannon tuen myöntämisedellytyksestä. Tällaisen riittämättömyyden toteaminen on ainoastaan havainto muiden joukossa, jolla ei kuitenkaan ole ollut mitään vaikutusta riidanalaiseen päätökseen.

20 Tältä osin on riittävää todeta, että riidanalaisesta päätöksestä ja yhteenvetokertomuksesta ilmenee, että riidanalainen korjaus tehtiin tuen myöntämisedellytysten väitetyn noudattamatta jättämisen vuoksi eli koska hamppusato oli korjattu ennen siementen muodostumista, eikä sen vuoksi, että kolmansista maista peräisin olevan tuonnin valvontavelvollisuutta oli laiminlyöty. Näin ollen on katsottava, että riippumatta siihen kysymykseen annettavasta vastauksesta, onko komission esittämä moite perusteltu vai ei, siitä ei aiheudu kielteisiä seurauksia Alankomaiden kuningaskunnalle eikä se siis voi vaikuttaa epäedullisesti sen oikeusasemaan.

21 Tämän vuoksi ensimmäisen kanneperusteen toisen osan tutkittavaksi ottamisen edellytykset eivät täyty, ja se on jätettävä tutkimatta.

Toinen kanneperuste: muutetun asetuksen N:o 1164/89 rikkominen

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa: muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan hollanninkielisen version jättäminen huomioon ottamatta

22 Toisen kanneperusteensa ensimmäisessä osassa Alankomaiden hallitus väittää, että komission esittämää moitetta siitä, että hamppusato oli korjattu ennen kuin

siemenet olivat riittävän kypsiä, on tutkittava muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan hollanninkielisen version valossa. Sadonkorjuun suorittamista siementen muodostumisen jälkeen koskeva edellytys on tämän version mukaan nimenomaisesti rajoitettu pellavaan. Komissio on siis toiminut tämän tekstin vastaisesti soveltamalla tällaista edellytystä myös hamppuun.

23 Komission mukaan tätä väitettä ei voida hyväksyä. Hollanninkielisessä versiossa on ilmeinen virhe, johon Alankomaiden hallitus ei voi vedota. Vaikka onkin totta, muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan hollanninkielisen version ensimmäisessä virkkeessä ja kolmannessa luetelmakohdassa viitataan ainoastaan pellavaan, kyseisen säännöksen loppuosassa mainitaan kuitenkin sekä pellava että hamppu. Kohtuullisen tarkkaavaisen lukijan olisi siis pitänyt päätellä tästä, että kyseessä on aivan ilmeinen ongelma, joka on ratkaistava.

24 Alankomaiden viranomaiset osallistuivat kiinteästi asetuksen N:o 1469/94 valmisteluun. Verratessaan hollanninkielistä versiota muihin kieliversioihin heidän olisi siis pitänyt välittömästi todeta, että siinä oli virhe. Joka tapauksessa heidän olisi pitänyt ottaa yhteyttä komission edustajiin keskustellakseen tästä ongelmasta sen ratkaisemiseksi.

25 Tältä osin on todettava, että muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan hollanninkielinen versio eroaa tämän säännöksen muista kieliversioista siltä osin, että sen ensimmäisen virkkeen alussa viitataan ainoastaan pellavaan eikä hamppuun, kun taas muut kieliversiot on muotoiltu yleisesti eikä niissä mainita nimenomaisesti kumpaakaan näistä kasveista. Näin on myös säännöksen kolmannen luetelmakohdan osalta, jollei saksankielistä versiota oteta huomioon. Sitä vastoin tämän säännöksen kolmatta luetelmakohtaa välittömästi

seuraavan virkkeen hollanninkielisessä versiossa, kuten kaikissa muissakin kieliversioissa, mainitaan pellavan ja hampun osalta erilaiset enimmäisleikkuukorkeudet.

26 On myös todettava, että asetuksen N:o 1164/89 nimessä sekä sen lähes kaikissa säännöksissä viitataan näihin molempiin kasveihin samalla tavalla ja vahvistetaan suurelta osin samanlainen kohtelu. Siltä osin kuin kohtelu on erilaista, se ilmenee nimenomaisesti säädöstekstistä kuten asetuksen 2 ja 3 artiklasta.

27 Näin ollen kuten myös julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 33 kohdassa, se, että muutetun asetuksen N:o 1164/89 hollanninkielisen version 4 artiklan a alakohdan ensimmäisessä virkkeessä ja kolmannessa luetelmakohdassa viitataan ainoastaan pellavaan, on virhe, joka voidaan helposti havaita. Alankomaiden hallitus ei siis voi vedota vain tähän versioon perustuvaan tulkintaan.

28 Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on siis hylättävä.

Toisen kanneperusteen toinen osa: muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdassa olevan käsitteen siementen muodostuminen virheellinen tulkinta

29 Toisen kanneperusteen toisessa osassa Alankomaiden hallitus väittää Espanjan hallituksen tukemana, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohtaa siten, että siementen

muodostuminen katsotaan päättyneeksi vasta silloin, kun niistä ainakin 50 prosenttia on kypsynyt. Tällainen edellytys on asetettu vasta kyseisen säännöksen myöhemmässä muutoksessa, joka vahvistettiin asetuksella N:o 466/96, jota ei kuitenkaan sovelleta esillä olevassa asiassa.

30 Kyseessä olevana markkinointivuotena sovelletiin muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohtaa, jossa säädetään ainoastaan yleisesti, että sadonkorjuu on suoritettava siementen muodostumisen jälkeen. Alankomaiden hallituksen mukaan esillä olevassa asiassa on toimittu tällä tavoin. Vaikka siemenet olisivat sadonkorjuun aikana vielä olleet maitomaisessa vaiheessa, ne olivat kuitenkin jo muodostuneita. Hampun siemenet muodostuvat nimittäin jo kukinnan aikana, vaikka ne eivät tällöin vielä ole kypsiä. Koska kuidun laatu heikkenee kukinnan jälkeen, sadonkorjuu on parempi suorittaa kukinnan aikana eikä välittömästi sen päätyttyä. Tämä toimintatapa on täysin yhdenmukainen muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan kanssa.

31 Komissio korostaa yleisesti hampun arkaluonteisuutta kasvina, joka voi aiheuttaa vakavan vaaran kansanterveydelle sen päihdyttävien ominaisuuksien vuoksi. Tahtoa estää tämä vaara ja tietyillä yhteisön alueilla vallitsevaa kiistatonta intressiä hampun viljelyyn on siis punnittava keskenään. Siltä osin kuin yhteisön säännöksissä säädetään hampun viljelylle myönnettävästä tuesta, tämän tuen myöntämisedellytyksiä on sovellettava erityisen tarkasti väärinkäytösten estämiseksi.

32 Eräänä tällaisena myöntämisedellytyksenä on se, että sadonkorjuu on suoritettava siementen muodostumisen jälkeen. Myös muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdan nojalla tämä edellytys merkitsee, että siementen on oltava sadonkorjuun aikana täysin muodostuneita eivätkä ne saa enää olla mai-

tomaisessa vaiheessa. Tämä edellytys liittyy erityisesti siihen vaaraan, että hamppua käytettäisiin väärin sen päihdyttävien ominaisuuksien vuoksi. Hampun tetrahydrokannabinolipitoisuus on nimittäin huipussaan kukinnan loppuvaiheessa eli juuri silloin, kun hamppusato esillä olevassa asiassa korjattiin siementen muodostumisen vähentämiseksi.

33 Tältä osin on kiistatonta, että hamppu on kasvi, joka voi aiheuttaa vaaraa kansanterveydelle. On myös kiistatonta, että hampuntuotannon tukia koskevissa säädöksissä otetaan huomioon kasvin arkaluonteisuus, sillä niissä vahvistetaan hyvin tiukat vaatimukset tukien myöntämisedellytysten ja asiassa suoritettavan valvonnan osalta. Kuten asetuksen N:o 1164/89 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa täsmennetään, on erityisesti pyrittävä välttämään vilpillisen toiminnan vaaraa.

34 Näin ollen muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdassa vahvistettuja edellytyksiä on tulkittava erityisen suppeasti. Käsitettä sadonkorjuun suorittaminen siementen muodostumisen jälkeen on julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 39—42 kohdassa esitetyillä perusteilla tulkittava sillä tavoin, että voidaan mahdollisimman tehokkaasti välttää kasvin korjaaminen silloin, kun sen tetrahydrokannabinolipitoisuus voi vielä aiheuttaa vaaraa kansanterveydelle. Ei siis voida ajatella, että maitomaisessa vaiheessa olevien hampunsiementen korjaaminen ennen kukinnan päättymistä tai välittömästi sen päätyttyä täyttäisi muutetun asetuksen N:o 1164/89 4 artiklan a alakohdassa vahvistetun edellytyksen siitä, että sadonkorjuu on suoritettava siementen muodostumisen jälkeen.

35 Siten toisen kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Kolmas kanneperuste: perusteluvelvollisuuden laiminlyönti

36 Kolmannessa kanneperusteessaan Alankomaiden hallitus väittää, että riidanalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävästi ja se on siten EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) vastainen. Riidanalaisen päätöksen perusteluista ei Alankomaiden hallituksen mukaan ilmene millään tavoin päättely, jonka perusteella komissio on soveltanut siihen riidanalaista 50 prosentin korjausta. Jotta päättely voitaisiin ymmärtää, on tutkittava yhteenvetokertomusta, jossa vedotaan asetukseen N:o 1308/70 ja komission kesäkuussa 1993 vahvistamiin suuntaviivoihin EMOTR:n tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä sovellettavista rahoituskorjauksista (jäljempänä suuntaviivat). Kyseisessä asetuksessa tai suuntaviivoissa ei kuitenkaan säädetä 50 prosentin rahoituskorjauksesta. Suuntaviivoissa mainitaan nimenomaisesti ja tyhjentävästi ne tapaukset, joissa rahoituskorjauksia voidataan määrätä, jolloin korjauskertoimet ovat suuruudeltaan 2, 5 ja 10 prosenttia. Niissä ei mainita 50 prosentin suuruista korjauskerrointa.

37 Komission mukaan riidanalaiselle päätökselle esitetään sen perusteluosassa ja yhteenvetokertomuksessa riittävät perustelut. Komissio väittää, että Alankomaiden kuningaskunta osallistui kiinteästi riidanalaisen päätöksen valmisteluun ja tunsi tiiviin kirjeenvaihdon ansiosta ne syyt, joiden vuoksi komissio sovelsi 50 prosentin korjausta.

38 Lisäksi komissio väittää, ettei yhteenvetokertomuksessa tai missään muussakaan asiakirja-aineistoon kuuluvassa asiakirjassa viitata suuntaviivoihin riidanalaisen korjauksen perusteena. Näissä suuntaviivoissa nimittäin käsitellään jäsenvaltioiden suorittamien tarkastusten laiminlyöntien seurauksia, mistä esillä olevassa asiassa ei ole kyse.

39 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 48 kohdassa, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee tältä osin, ettei EMOTR:n tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevia komission päätöksiä ole perusteltava yksityiskohtaisesti, koska ne tehdään yhteenvetokertomuksen sekä asianomaisen jäsenvaltion ja komission välisen kirjeenvaihdon perusteella.

40 Esillä olevassa asiassa yhteenvetokertomuksen 4.7.4.1.2 kohdassa, joka on usean sivun pituinen, esitetään selkeästi ne syyt, joiden vuoksi riidanalainen korjaus on tehty, eli että viljelmillä, joissa on käyty paikan päällä, ja hampun jalostamisesta vastaavassa yrityksessä on todettu, että sato oli korjattu kaikilla Alankomaissa kylvetyillä hampunviljelyaloilla ennen siementen muodostumista. Lisäksi yhteenvetokertomuksesta ja asianosaisten kirjelmistä ilmenee, että Alankomaiden hallitus on osallistunut kiinteästi riidanalaisen päätöksen valmisteluun ja näin ollen tuntee ne perusteet, joiden vuoksi komissio katsoi, etteivät kaikki Alankomaiden kuningaskunnan ilmoittamat menot kuulu EMOTR:n vastattavaksi hampuntuotannon tukina. Alankomaiden hallitus saattoi asian sovitteluelimen käsiteltäväksi juuri sen vuoksi, että se ei hyväksynyt näitä perusteluja.

41 Nämä seikat huomioon ottaen Alankomaiden kuningaskunta ei voi vedota nyt käsiteltävässä kanteessa siihen, että riidanalaisen päätöksen perusteluvelvollisuutta on laiminlyöty. Siten kolmas kanneperuste on hylättävä.

Neljäs kanneperuste: yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaaminen

42 Neljännessä kanneperusteessaan Alankomaiden hallitus väittää yksityiskohtaisia tietoja antamatta, että komissio on loukannut yhdenvertaisuusperiaatetta poiketessaan suuntaviivoistaan perusteluja esittämättä.

43 Komission mukaan tämä kanneperuste on mitätön. Kuten komissio on jo osoittanut, suuntaviivat eivät olleet sovellettavissa esillä olevaan asiaan eikä komissio siten ole soveltanut niitä tai poikennut niistä.

44 Tältä osin on riittävää todeta, että koska komissio ei ole velvollinen soveltamaan suuntaviivoja sellaisessa asiassa, jota ne eivät koske, epäyhdenvertaista kohtelua koskeva väite on selvästi perusteeton. Siten neljäs kanneperuste on hylättävä.

45 Edellä esitetyn perusteella Alankomaiden kuningaskunnan nostama kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

46 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Alankomaiden kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska komissio on sitä vaatinut. Espanjan kuningaskunnan, joka on osallistunut oikeudenkäyntiin väliintulijana, on työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan vastattava omista kuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Alankomaiden kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

3) **Espanja kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Jann Edward La Pergola

Wathelet Timmermans

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä maaliskuuta 2002.

R. Grass P. Jann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja